

1. Roms brand.

1.

Genom de fåga upplysta gatorna i staden Rom under konung Ceros tid, ilade en en högrest gestalt med stolt hållning.

Det var en ung man med namn Antonius.

Han hade synbarligen bråttom och skyndade i väg så fort han kunde. Han tyktes väl känna till staden, ty han förirrade sig ej i denna labyrinth af gator, utan hvarje gång han kom till ett hörn, så vek han af med oklanderlig säkerhet.

Gatorna voro ganska smala och, som sagt, icke försedda med någon annan upplysning, än den, som de uti de här och där öppnade fönstren stående, lusen erbjödo. Ehuru månen sken, hade den svårt att söka sig ned i de tränga gränderna, isynnerhet då husen på ömse sidor gatan ofta voro tio- ja till och med femtonvånings höga.

Antonius kom, efter att hafva vikit om otaliga hörn,

sluthjen till en bredare och förnämre gata. Husen vid denna utvisade nogsam, att gatan beboddes af höga, rika, mäktiga personer. Endast palats, palats vid palats.

Men Antonius brydde sig ej om att betrakte dessa architecturens mästerverk, utan gick med sofbrunten häftighet framåt.

Kommen till ett af de ståtligaste palatsen, stannade han. Antonius kastade en blick på sin kläddel.

Ähuru den ej var rik, kunde man ej anmärka något emot snyggheten. En feurfeurfärgad kapeja var kastad öfver axlarna och kring lifvet satt ett bälte med en dolk i. Välgjorda sandaler betäckte fötterna.

Skulle han våga sig in i detta palats, han en fattig, fadertlös och moderlös ung man?

Ett ögonblick satte sig hans stolthet däremot, och han trokade samt var färdig att vända om, men slutligen förmådde en annan känsla honom att beträda den breda marmortrappan.

Antonius sprang några steg upp för Trappan och inträdde i ett atrium eller en försäl.

En vakt gick här af och an.

Så denne varseblef den främmande, gick han fram

till honom och sporde hvad ^{han} önskade samt underkände tilli-
 ka att hans höge herre, Claudius, ej var hemma.

En glädjeblitt blyste till i Antonii ögon.

— Jag önskar ej träffa Claudius, din herre, sade han.

— Hvem då? frågade vakten, som hette Lucius.

— Hans som, den gode Cinna, svarade Antonius.

— Din önskan blir ej uppfylld, ty Cinna är med sin
 fader Claudius, gennåtte Lucius i det han vände sig
 om, och afskedade på detta sätt Antonius.

Men denne kunde vid Lucii ord ej återhålla en ny
 rörelse af glädje. Han fortsatte:

— Jag beklagar att hvarken Claudius eller Cinna
 är hemma, men vågar jag fråga om Claudii sköna
 dotter Marcia kan träffas?

Lucius vände sig om.

— Hvem är du? Hvad heter du? Skall jag våga
 föra dig in i palatset? Den ädle Claudius och hans
 son Cinna äro borta hos Cæsar.

— Mitt namn är Antonius. Jag känner den skö-
 na Marcia och önskar få tala med henne. Du har
 mitt ord, att jag är en hederlig man, sade Antonius
 slott och pratade på sig.

— Sakta, sakta, jag skall se till. Stanna här.

Antonius!

Lucius försvann, men återkom snart.

— Marcia smottager dig. Du får inträda, understatade han Antonius, som ej var sen att begagna sig af tillåtelsen.

Antonius gick igenom några rum och inträdde i en sal åtföljd af Lucius, som ledagade honom.

Denne uppmanade honom att vänta och gick till sin förra post.

Antonius var ensam.

Efter en stund sköts ett draperi åt sidan och en, ung, skön, strålande företeelse visade sig i salen.

Det var Marcia.

— Du, Antonius! utropade hon och sprang emot honom.

— Ja, dyra Marcia, svarade Antonius något förläget.

— Hur har du vågat komma hit, Antonius? frågade den unga flickan oroligt. — Du vet ju att Claudius, min fader ej tycker om dig.

Den unga mannen blef ännu mera förlägen, men sade dock:

— Marcia! Jag vet att din fader, den ädle Claudius

utan gilligt skäl hyser fördom mot mig, men du älskar
mig, Marcia — — —

— Ja visst!

——— Nå, får jag ej då komma och betrakta dig?

— Ah! Käre Antonius! Har det därför, som du vågade
öfverträda min fars Träskel? Jag älskar dig, Antonius,
och du får därför ej nödigtvis utsätta dig för faror. Det
var en lycka denna gång att Claudius ej är hemma, men
hvem har sagt att det alltid är så!

Antonius påminde sig nu, att han haft ett ärende till
Marcia, hvilket han vid åsynen af henne för en stund
bortglömt.

— Förlåt, Marcia, om jag sårat dig, sade han.

— Ah, jag visste det, att du ej hade för afsigt att
såra mig! Men låt det vara första och sista gån-
gen, som du ~~öfvergått~~ inkommit i min fars hus. Så här
utan anledning, sade Marcia.

— Marcia, du får ej döma mig så! Jag har kommit
hit för att underrätta dig om någonting, svarade An-
tonius i särad Ton.

— Ah! utropade hon. — Förlåt mig i din ordning,
käre Antonius, min häftighet.

— Järna, ehuru jag ingenting har att förlåta dig,
Marcia, sade Antonius idet han kysste hennes

hand.

— Hvad är det, som du har att meddela mig? fråga-
de Marcia.

— c Våjonting, som jag hoppas öfven skall göra dig
bedröfvad, ehuru den gjort mig det.

— Om underrättelsen gjort dig bedröfvad, så huru kan
du tro, att öfven jag skall känna bedröfvelse, sade
c Marcia förebrående.

— O! Hvad jag älskar dig c Marcia! utropade c An-
tonius.

— Jag älskar dig ännu högre! utropade c Marcia.
och kastade sig i hans öppnade armar.

En ögonblick af hänsyckning.

Båda dessa unga tu oskyldiga varelsers tankar, vo-
ro i en helt annan värld än denna.

c Marcia såg i sitt inre Tusen bilder skymta för
bi. An voro de, c Antonius och c Marcia, man och fru
fru i ett trefligt, lyckligt hem med två små, söta varel-
ser i famnen. Allt var så lyckligt — de älskade så hörs-
andra — båda voro så nöjda ... o! hvad det var här-
ligt! — — men så såg han två unga, sköna varel-
ser knäböjande framför en härd, obeveklig man. Det
var c Marcia och c Antonius, som bejörde hvarandres hand

af hennes aristokratiska fader "Bort, olycklige, bort är min ära ! Återvänd aldrig," dessa ord höro ur Claudii mun. Det var en sorglig tafel ! — — En Tår kom i Marcias öga vid denna tanke. Men så framsmög sig åter för Marcias inre blick dessa leende, gläfliga taflo?, som kommo henne att småle alltför lyckligt. — —

Antonii Tankar, voro ungefär enahanda. Endast den åtskilnaden att hans ej voro så poetiska. Han hade lidit mycket och kunde således ej alltför vantastadt hängifva sig åt ögonblickets häryekning. — —

Men detta ögonblick blef blott alltför kort.

En röst uppräkte dem ur dessa drömmerier.

Det var Lucii.

Denne hade fått befallning att, så fort hennes fader hemkom, underrätta Marcia däröf. Hon hade nämligen tänkt, att Antonius vore någon person, som onskade träffa Claudius, men hade ett ärendes, som kunde, då Claudius själf ej var tillstades, meddelas henne.

Lucius uppfyllde nu sin härskarinnas befallning, och underrättade de unga två i en näjot förvärad ton, framkallad af dessas ställning, om denna

för dem nu fruktansvärda nyhet.

Båda hoppade till vid Lucii ord, och i synnerhet Marcias ansikte hade utseende af den största oro för enad med en glödande rodnad, till hälften af blygsel, till hälften af harm. Marcia var orolig både för Antonius och sig själf.

Antonius droades åter endast för Marcias skull. Själf kunde han nog reda sig ur saken.

Alla tre voro förlägna.

Det var en obekvämlig situation.

Antonius blef den förste, som bröt tystnaden:

— Skyndsamt, för Guds skull, älskade Marcia, till dina rum, så att ej din fader får träffa oss här —

— Men, afbröt Marcia, detta rum är ett af mina.

— Ah! Då måste jag ila bort! utropade Antonius och var färdig att springa sin väg i det han uppmärksade Lucius att visa honom den.

— Vänta! vänta! ropade Marcia och rusade efter dem. Vänta! vänta! Jag skall göra en fråga af dig Lucius. Var lugn, Antonius! Jag vet nog en utväg i nödfall.

Antonius och Lucius återvände och kastade frågande blickar på Marcia.

— Lucius! sade denna. — Säg du om min fader
gick upp till sin flygel, eller ännu har kommit hit?

— Din ädle fader Claudius, Marcia, underrättade
mig om att han var på sina rum, ifall någon be-
sökande anlände, svarade Lucius, som hela tiden ej
förestått någonting och var mycket förvirrad och orolig för
att Marcia skulle bli på honom. Nu var han
mycket glad över att Marcia ej syntes ihögkomma nå-
gonting, och han dölde sin glädje under sin djupa bry-
ning, så han svarade.

— Då, käre Antonius, återtog Marcia, för vi ämnar
samtales en stund. Du hade ju något att säga mig. Lucius,
du kan gå tillbaka på din post, och du underrättar mig
genast om min fader möjligtvis skulle komma den
vägen; se nog vaktning dig i alla rummen omkring
atrium. Gå!

Lucius försvann.

— Hvad var det du skulle berätta för mig, älskade
Antonius, då vi blevo afbrutna genom detta obehagli-
ga uppträde? fortsatte Marcia, sedan de voro ensamma.

— Du har nu ingenting att frukta — — —

— Än du då?

— Icke jag håller, föräkrade Marcia med ett småle-
de. — min fader är nu på sina rum och stann-

na. där minst till ^{septima} ~~elostan~~. Vi ha således en timme på oss, innan vi behöfva förvänta ett besök af min fader. Du ser nu, att vi kunna vara lugna.

— Men kanske det ända vore bäst att jag begäfre mig åstad.... Om din fader till exempel just i dag ej skulle stanna så länge på sina rumm... Antonius var ännu helt treksam.

— Omöjligt! Omtala nu för mig, hvad du skulle!

Antonius märkte det otaliga i Marcias ton, och han anade därför, att det häller ej vore så "omöjligt", som Marcia påstod, nämligen att hennes fader tidiga-re än vanligt skulle besöka henne. Men han be-slöth att göra Marcia till viljes och nu genast sä-ga henne sin hämlighet, på det att ej tid onödigt-vis skulle förlösas.

— Nåväl! sade han därför. Jag skall säga dig mitt ärendes så få ord, som möjligt. Först må du höra följande till förklaring: Jag är, som du vet, fader och moderlös och har varit det ända sedan min tidigaste barndom. Min fader har jag aldrig sett. Min moder dog, då jag var 7 år gammal. Det var med knapp nöd, som jag fick henne begraf-ven med grannarnas tillhjälp. Min stackars,

12.
älskade moder! — En lår lyfte vid denna hågkomst
i Antonii öga,
Afven Marcia kände sig röd.
Därpå fortsatte den förra:
— Min moder hade varit så god, så mild mot
alla. Hon hjälpte alltid den behöfvande, då
hon hade råd därtill. Men tyvärr voro vi fattig-
ga, så att hon ej ofta kunde utföra denna slags
välgörning. Då hon aflidit, sökte den medlid-
samaste af våra grannar igenom alla våra lä-
dor och min mors chifforier efter pengar, med
den påföljden att hon verkligen fann några kop-
parmynt. Ett af dessa tillägnade hon sig för sök-
ningen; de andra behöll hon för min skull. Hon
tog mig nämligen, sedan min mor var begravd,
till sitt hus och behöll mig där några dagar,
samt lät mig få mat. Men därpå sade hon till
mig att penningarna voro slut, och att hon ej
mera ärnade föda en rackarunge. När jag blef nå-
got äldre, förstod jag tydligt, att hennes medlid-
samhet endast var ett sken, och att det ej räckte län-
gre än de penningar, man gaf henne. — Som sagt!
Hon körde ut mig. Jag gret och bad, men hon
lade döförat till och stängde sin dörr, utan

att svara. Tårarna strömmade utför mitt ansikte och jag gick bort från hennes hus. Det var en vacker morgon, och jag företog mig en promenad utåt landet. När jag gick längsmed gatorna i staden snyflade jag supphörligt, men ingen märkska brydde sig om mig. Men barnets sorg försvinner snart, och då jag var utkommen ur staden, ut på det härliga landet, upphörde mine tårar att rinna, mina snyftningar lytnade och jag begynte springa och leka. Helldagen förflöt sålunda. Jag hade kommit långt bort från staden, utan att veta det. Då jag vände mig om, för att gå hem, märkte jag detta och i ögonblicket tillika min sorg på morgonen, hvareför jag åter begynte gråta, och satte mig på en sten vid vägen. Vägen gick förbi en vacker flod, och på andra sidan om den var en grönskande småskog. Det började mökka och vinden susade så behagligt i trädernas toppar, samt krusade vågorna på den af månen belysta, silfverklara floden. Hade jag varit äldre, skulle jag ha varit näjden förtjusande. Men nu såg jag att detta endast med skrämme, och åhörd med förskräckelse vindens sus. — Bäst

jag då satt där och gret, kom en man ridande framåt vägen. Då han såg det lilla, öfvergifna och snyftande barnet vid sina fötter, steg han ned af hästen, kom till mig och frågade flere gånger, ^{hvad} jag vore. Men jag gret endast och gaf osammenhängande svar. Pluttligen fick han dock veta att mitt namn var Antoinus. Han steg upp från sin nedlåtade ställning, mumlade någonting, som jag ej hörde, samt åtnade åter sätta sig upp och resa vidare. Men jag spörde efter honom, snyftade och bad, att han ej skulle lämna mig. Han betraktade mig en stund, därpå tog han mig i sina armar, utan att säga ett ord, satte sig upp i sadeln tillsammans med mig, och vi fortsatte in i staden vår färd. Där togo vi nattkärberge hos en för mig obekant person, och fortsatte vår resa följande morgon. Efter 5 dagars förlopp kommo vi till en stad. Min väljörare bodde där. Han var ogift och upptog mig som fosterbarn. — Men har jag ej mera många ord kvar... — Genom en händelse, som ej höt hit, kom min väljörare och fosterfar att få veta det jag var hans brorson. Han blef efter denna underrättelse än ömmer mot mig. Min farbror var rik, och jag fick gå i

skola. Tio år förflöts på detta sätt i lugn och ro. Men så kom en sorgedag. Min farbrod insjuknade hastigt. Under sin sjukdom inkallade han mig en gång till sig om natten och gaf mig ett litet paket med orden: "Se här, min son! Tag detta paket och göm det väl! Det är ena hälften af mitt testamente. Men du får ej öppna det förrän efter 3 år, på din 20:nde födelsedag. Kom ihåg detta, och din farbrod skall väl signa dig. Jag känner att jag snart skall dö!" Därpå lutade han sitt hufvud utmattad mot kudden och insomnade. Jag förblef hela natten gråtande vid min farbrods bädd och fundrade på hvad paketet mände kunna innehålla, utan att komma långt framåt med min gissning. Slutligen grydde morgonen och jag steg upp från min sittande ställning för att aflägsna mig. Mina ben voro aldeles bestämnade, och jag höll på att falla omkull, då jag öfver-
 ligetvis fick tag i sängkanten. Men min hand vidrörde på samma gång någonting kallt, så att jag förskräckt kastade blicken på min farbrod, — då — hvem kan beskrifva min förskräckelse

och outhärliga beträffelse — jag såg att han¹⁵
var — död. Han hade aflidit under nat-
ten, utan att jag vetat någonting därom.
— Jag vill ej längre plåga dig, älskade Mar-
cia, med dessa dystra hågkomster, utan
endast nämna, att då jag erhöll känne-
dom om andra delen af Testamentet —
icke paketet. — så fick jag veta att min
farbrod var skyldig omätligt mycket pen-
gar, eller att alla hans tillgångar jämt
räckte till. Skulderna betalades genast
ända till sista skillingen, — och jag var
utfattig. Jag hade ej kvar annat än paket-
et. — Uti tre långa år har jag måst
kämpa för min tillvaro och jag har flere
gångar varit beredd att ta lifvet af mig,
men, som du vet, jag är kristen, och
han får ej begå självmord, ty det är synda-
ligt. — Nu, hur gick det med paketet?
frågade Marcia, då Antonius gjorde ett up-
pehåll.

— Paketet. 'Ja, det var just det jag
skulle komma. Jag skulle öppna det på

16. min 20:nde födelsedag, och denna dag in-
träffade just i dag. Jag har ej sofvit als i natt
natt af bara nyfikenhet. Ändtelliga då
det blef morgon, öppnade jag paketet. —
Hvad tros du det innehöll, Marcia?

— Kanske något dyrbart smycke, några
stora ädelstenar, värda millioner — eller —
hvem vet? gissade Marcia

— Du bedrog dig ganska bra, min älska-
de, upplyste Antonius. Paketet innehöll
— några guldmynt och ett papper. Detta
var redan gulnadt och fullskrifvet. Jag
läste igenom det, och där stod, utom myn-
ket annat, äfven det att min farbrods inner-
ligaste önskan vore den, att jag blifve — sol-
dat.

— Hvad! Soldat! utropade Marcia.

— Ja! Svarade Antonius. Och jag har
nu kommit hit för att underrätta dig
om detta och säga afsked af dig. Ti ha
ju lofvat att ej resa bort ~~fort~~ längre
tid utan att underrätta hvarandra där-
om.

— Du tänker då resa ?

17.

— Marturkigtvis. Antonius såg förvånat på Marcia ^{och} med någon förebräelse i blicken.

— Förlåt mig, älskade Antonius, att jag glömdet, det din farbrors önskan är din lag. Men när jag tänker på att du skall resa, blisodatt, kanhända dö.... o!....

Marcia kastade sig gråtande i Antonius armar.

— lugna dig, min älskade! uppmanade denne: — Jag skall ej dö. Jag skall....

Antonius ånade fortsätta, då en barsk stämma utropade:

— Olycklige, hvad är detta ?

— Min far! utbrast Marcia och föll afsvimnad ner.

Antonius fick ej fram ett ord.

— Hvem är ni, eländige skurk ? utbrast den af vrede blossande Claudius. — Hvem är ni, som vågar intränga i mitt hus, till min dotter. Hvem är ni ?

Antonius hade stått med ryggen vänd mot Claudius, men vände sig nu om.

Claudius igenkände genast Antonius och skar tänderna af raseri.

— Hvad! Det är du, Antonius! Eldändi-
ge usling! ... Vet du ej att jag hatar dig,
vet du ej att jag afskyr dig? Skrek!
Hur' har du vågat! ... Vänta! ...
Hvad? Hvad understår du dig att göra?
tillade han därpå, då Antonius försökte
upplyfta Marcia från golvet. — Usling!
Rör ej vid min dotter, Marcia! Utmä-
d dig! Vet du ej att ...

— Claudius! afbröt nu Antonius, dö-
le Claudius, min älskade Marcias fa...

— Hvad! Hvad var det för ett ord?
Älskade! ... Utmä, ut, din usling!

— Vänta! Ett ord...

— Ej ett ord! Hör du det? Utm, An-
tonius, eller vill du att jag skall till-
kalla mina tjänare.

— Ser ni ej, Claudius? Er dotter lig-
ger afsvimmad. Skall ni ej hjälpa hen-
ne. Antonius ärnade åter upplyfta Mar-
cia.

19.
— Rör ej vid henne! Jag sörjer nog för Marcia. Han klappade i händerna.

Några tjänare infunno sig.

Claudius hade blifvit lugn.

— Utkasten den där, där! befallte han sina domestiker.

De ållydde genast befallningen och Claudius blef utkörd, eller rättare utledd, ty han följde godvilligt med.

Marcia uppvaknade snart ur sin svimning.

Hon var på sitt rum.

Hon kom i första ögonblicket endast otglösligt ihåg hvad, som händt.

Det var öfver sextima, då Marcia gick för att tala med sin fader.

Men en tjänare mötte henne utanför Claudii dörr, med den underrättelsen att hennes fader ej tog emot någon.

— Men det är ju jag! invände Marcia.

Tjänaren vände henne ryggen och återgick till sin post.

20. Marcia återvände med vacklande steg till sitt rum.

~~Där~~ kastade hon sig på sin säng och grät.

Den tanken att hon minst af alla hade tillträdde till hennes fader, var ströflig.

En stund förgick på detta sätt, men snart tog tröttheten ut sin rätt och Marcia insomnade.

Hon vaknade först andra morgonen.

21.

Marcia försökte äfven denna dag att få träffa sin fader, men utan resultat. Hon måste stanna ensam på sina rum. Endast hennes tjänarinnor fingo göra henne sällskap.

Två veckor förflöto på detta sätt.

För hvar dag blef den för så friska och lifliga Marcia att blekare och fungsinbare. Hon blef bättrertig och grälade på sina jungfrur för hvarje liten förseelse, som för endast uppväckt ett hjärthligt skratt

och några ord till förmäning. 21.

Sin gamla frötjänarinna afsnäste hon hvarje gång denna föröföte trösta och uppmuntra "sitt älskelingsbarn."

Marcia hade blifvit outhärdlig, outhärdlig för andra, outhärdlig för sig själf. — —

Slutligen befriades hon från dessa sorgliga, långa dagar genom — sjukdomen.

Marcia fick feber, stark feber.

Hon yrade oupphörligt.

Claudius älskade mest af allt på jorden sin dotter Marcia, sedan hennes moder hade aflidit.

Men han afskydde Antonius, emedan denne var fattig, utfattig.

Han visste att Antonius var en hederlig man, men hans aristokratiska tankesätt var att "utan rikedom kommer man ej långt fram i världen," hvilket öfverhän till en del var sant.

Detta hade varit förrän Claudius visste någonting om Antonii och Marcias kärlek.